

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Τρίτη, 06 Ιουνίου 2017

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

- α) Να γράφετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.
 β) Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού.
 γ) Όλες οι απαντήσεις να δοθούν στα φύλλα εξέτασης.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από πέντε (5) σελίδες

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Να απαντήσετε **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** και στις **ΔΥΟ (2)** ερωτήσεις.
 Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δύο (2)** μονάδες.

1. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας, δίπλα από τον αριθμό της **στήλης Α΄**, το αντίστοιχο ορθό γράμμα της **στήλης Β΄**.
 Προσοχή: Στη στήλη Α΄ περισεύει ένα σημείο. **(μον.4 x 0,5 = 2)**

ΣΤΗΛΗ Α΄			ΣΤΗΛΗ Β΄
1.	Μωάμεθ	A.	Χριστόγραμμα
2.	Νικηφόρος Φωκάς	B.	Σχολή Μαγναύρας
3.	Κωνσταντίνος Α΄	Γ.	Κοράνι
4.	Καίσαρας Βάρδας	Δ.	Απελευθέρωση Κύπρου
5.	Ηράκλειος		

1-Γ, 2-Δ, 3-A, 4B

(4X0,5=2)

2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι «σωστό» ή «λάθος», γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

(μον.4 x 0,5 = 2)

α) Η Εκκλησία της Αντιόχειας προσπάθησε να υποτάξει την Εκκλησία της Κύπρου, με το επιχείρημα της διάδοσης του Χριστιανισμού στην Κύπρο από την Εκκλησία της Αντιόχειας. **ΣΩΣΤΟ**

β) Το Ιουστινιάνειο Δίκαιο αποτέλεσε τη βάση του Δικαίου της Νεότερης Ευρώπης. **ΣΩΣΤΟ**

γ) Οι βυζαντινοί αυτοκράτορες, που ανήκαν στη Μακεδονική δυναστεία, με την πολιτική τους υποστήριξαν τους Δυνατούς. **ΛΑΘΟΣ**

δ) Η μάχη στο Πουατιέ (732 μ.Χ.) ανέκοψε την πορεία των Σελτζούκων Τούρκων στο εσωτερικό της Μ. Ασίας. **ΛΑΘΟΣ**

(4 x 0,5 = 2)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να γράψετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α) Διάταγμα των Μεδιολάνων (ποιοι το υπέγραψαν, περιεχόμενο, σημασία) (μον.1)

- Το υπέγραψαν: Κωνσταντίνος και Λικίνιος (2x0,25=0,5)

- Περιεχόμενο: Αναγνώριση στους χριστιανούς ελευθερία άσκησης της λατρείας τους (0,25)

- Σημασία: Εξίσωσε τα δικαιώματα των χριστιανών με αυτά των άλλων θρησκειών του ρωμαϊκού κράτους. (0,25)

β) Αγία Σοφία (αρχιτέκτονες, ρυθμός και τρόπος δημιουργίας του) (μον. 1)

- Αρχιτέκτονες: Ανθέμιος και Ισιδωρος (2x0,25=0,5)

- Ρυθμός: Βασιλική με τρούλο (0,25)

- Τρόπος δημιουργίας του: προήλθε από τον συνδυασμό του κατά μήκος άξονα των βασιλικών (μακρόστενων ρωμαϊκών κτηρίων με των καθ' ύψος άξονα των περίκεντρων (κυκλικών κτηρίων). (0,25)

γ) Εικονομαχία (ορισμός, δύο (2) αίτια πρόκλησής της) (μον. 1)

- Ορισμός: Πνευματική κίνηση ή θρησκευτική και πολιτική διαμάχη για τη λατρεία των εικόνων που ξέσπασε στο βυζαντινό κράτος ή ανάμεσα στους εικονομάχους και εικονολάτρες. (0,5)

- Δύο (2) αίτια πρόκλησής της:

1. ανεικονικές αντιλήψεις που ήταν διαδεδομένες στη Μ. Ασία
2. οι δεισιδαιμονίες και οι υπερβολές που εκδηλώθηκαν γύρω από τη λατρεία των εικόνων
3. οι επιθυμίες των Ισαύρων να περιορίσουν την επιρροή των μοναχών.
4. η ιδέα ότι οι επιτυχίες των εχθρών του Βυζαντίου προέρχονταν από την οργή του Θεού. (2x0,25=0,5)

2. α) Τι ήταν το «Χρυσόβουλο» του 1082 μ.Χ.; (μον.0,5)

Ήταν η επίσημη έγγραφη συμφωνία με τους Βενετούς που υπογράφηκε από τον αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄ και ήταν σφραγισμένη με τη χρυσή βούλα του αυτοκράτορα. (0,5)

β) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τρία (3) προνόμια που παραχώρησαν οι Βυζαντινοί στους Βενετούς. (μον.1,5)

1. παραχώρησε τίτλους και χρηματικές χορηγίες στους κοσμικούς και εκκλησιαστικούς άρχοντες της Βενετίας .
2. παραχώρησε στους εμπόρους της Βενετίας σκάλες (δηλ. αποβάθρες) και εμπορικά καταστήματα στην προκουμαία της πρωτεύουσας (Κωνσταντινούπολης).
3. Επέτρεψε στους Βενετούς να εμπορεύονται ελεύθερα και χωρίς να πληρώνουν δασμούς σε όλα τα βυζαντινά λιμάνια.

(3x0,5=1,5)

γ) Να σχολιάσετε δύο (2) συνέπειες που είχε για το Βυζάντιο αυτή η συμφωνία.

(μον.1)

1. Το Βυζάντιο παραιτήθηκε εκούσια από τα φορολογικά, ναυτιλιακά και οικονομικά διακαιώματά του, τα οποία τώρα δόθηκαν στους βενετούς ως προνόμια.
2. Έχασε τον ρόλο του μεσάζοντα μεταξύ Αράβων και Δυτικής Ευρώπης.
3. Έχασε την κυρίαρχη θέση του στο εμπόριο της Μεσογείου.

(2x0,5=1)

3. α) Να εξηγήσετε τρεις (3) λόγους για τους οποίους έγιναν οι Σταυροφορίες.

(μον.1,5)

1. Η φημολογία για τις ωμότητες των Αράβων και των Τούρκων κατά των προσκυνητών.
2. Τα οικονομικά προβλήματα της Δύσης
3. Το κάλεσμα του Αλέξιου Α΄ στους ηγεμόνες της Δύσης για βοήθεια.
4. (Η Δυτική εκκλησία είχε σκοπό να υποτάξει την Ορθοδοξία δηλ. οι σταυροφορίες έγιναν για να υποταχθεί η Ανατολή θρησκευτικά και πολιτικά)

(3x0,5=1,5)

β) Ποιος ήταν ο χαρακτήρας της Α΄ Σταυροφορίας και ποιο το αποτέλεσμα της;

(μον.1)

Χαρακτήρας: Θρησκευτικός (0,5)

Αποτέλεσμα: Λαϊκή Σταυροφορία (ανοργάνωτες λαϊκές μάζες)

εξολοθρεύτηκαν από τους Τούρκους (0,25)

Φεουδαρχική Σταυροφορία: οι φεουδάρχες νίκησαν τους Τούρκους (0,25)

γ) Να αναφέρετε ποια Σταυροφορία είχε σχέση με την Κύπρο και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της για το νησί;

(μον.0,5)

Γ΄ Σταυροφορία (0,25)

Αποτέλεσμα: Η Κύπρος καταλήφθηκε από τον (άγγλο βασιλιά) Ριχάρδο Λεοντόκαρδο (και παραδόθηκε στον Φράγκο Γουίδο Λουζινιαν) (0,25)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ** στις δύο (2).
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

Η αντιγραφή των πηγών (μερική ή ολική) απαγορεύεται.

1.

Με τον θάνατο του Ιουστινιανού του Μεγάλου (565 μ.Χ.), όπως αναφέρει ο Προκόπιος, στην Historia Arcana, το κράτος ήταν κατεστραμμένο από τις αδιάκοπες στρατιωτικές επιχειρήσεις και από τη μεγαλομανή πολιτική του αυτοκράτορα, που υπήρξε, ωστόσο, ο τελευταίος μεγάλος Ρωμαίος αυτο-κράτορας. Επακολούθησε η υποτίμηση του χρυσού νομίσματος και οι ταραχές του λαού της Κωνσταντινούπολης έδειξαν τη γενική δυσαρέσκεια. Οι αυτοκρατορικές στρατιές εξαντλημένες από τους μακροχρόνιους υπερπόντιους πολέμους (Αφρική και Ιταλία) που εμπνέονταν από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορική πολιτική, αποδείχτηκαν ανίκανες να εξασφαλίσουν την άμυνα της χώρας, απειλούμενης σε όλα της τα σύνορα. Το κύμα Αβαροσλάβων θα παραβιάσει σε λίγο τα σύνορα του Δούναβη και οι Βούλγαροι, που ήταν εγκατεστημένοι πέρα από τον ποταμό, θα ιδρύσουν το κράτος τους, το πρώτο βαρβαρικό κράτος που θα δημιουργηθεί στο βυζαντινό έδαφος. Οι αυτοκρατορικές δυνάμεις θα υποστούν βαριές ήττες από τους Πέρσες που επέδραμαν στις ανατολικές επαρχίες [...].

Ελ. Γλύκατζη Αρβελέρ, *Η πολιτική ιδεολογία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

- α) Να εξηγήσετε ποιος ήταν ο στόχος της εξωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού και πώς προσπάθησε να τον επιτύχει; **(μον.1)**

Στόχος: Αποκατάσταση της Ρωμαϊκής Οικουμένης (δηλ. την ανόρθωση της Ρωμαϊκής εξουσίας στη Δύση) (0,25)

Προσπάθησε να τον πετύχει με:

- 1. Αντιμετώπισε στη Δύση πολλούς εχθρούς (Βανδάλους, Οστρογόθους, Βησιγόθους)**
- 2. Στην Ανατολή υπέγραψε ειρήνη με τους Πέρσες.**
- 3. Στην περιοχή του Δούναβη και τη χερσόνησο του Αίμου ο Ιουστινιανός έχτισε πολλά φρούρια.**
- 4. Ξόδεψε τεράστια ποσά για την εξαγορά της ειρήνης (αλλά δεν κατάφερε να εμποδίσει τις εισβολές των Σλάβων.)**

(3x0,25=0,75)

β) Να γράψετε τρεις (3) συνέπειες της εξωτερικής πολιτικής του Ιουστινιανού, κρίνοντας ταυτόχρονα και την πολιτική αυτή. (μον.2)

- 1. Το κράτος καταστράφηκε από τους πολλούς πολέμους που έκανε Ιουστινιανός**
- 2. Άδεισαν τα κρατικά ταμεία και υποτιμήθηκε το χρυσό νόμισμα**
- 3. Δυσaréσκεια του λαού λόγω των πολλών πολέμων και των οικονομικών προβλημάτων, προκάλεσε ταραχές.**
- 4. Έξάντληση του στρατού λόγω των πολλών εκστρατειών.**
- 5. Οι Αβαροσλάβοι και οι Βούλγαροι παραβίασαν τα σύνορα του ποταμού Δούναβη και ίδρυσε το πρώτο βαρβαρικό κράτος σε Βυζαντινό έδαφος.**
- 6. Οι αυτοκρατορικές δυνάμεις ηττήθηκαν από τις επιδρομές των Περσών στις ανατολικές επαρχίες.**
- 7. Οι πόλεμοι στη Δύση και την Ανατολή απογύμνωσαν τις ευρωπαϊκές επαρχίες από στρατεύματα.**

(3x0, 5=1, 5)

Κριτική: όλα αυτά οφείλονταν στη φιλόδοξη και μεγαλομανή πολιτική του Ιουστινιανού. Η ρωμαϊκή αυτοκρατορική πολιτική που ασκούσε ο Ιουστινιανός, αποδείχτηκε ανίκανη να εξασφαλίσει την άμυνα του Βυζαντίου που απειλείτο σε όλα του τα σύνορα. (0,5)

2.

«Η κατάσταση της αυτοκρατορίας, όταν στέφθηκε αυτοκράτορας ο Ηράκλειος, ήταν εξαιρετικά κρίσιμη: παρουσίαζε εικόνα γενικής αποσύνθεσης, υλικής και ηθικής, ενώ ταυτόχρονα αντιμετώπιζε εσωτερικές απειλές και εξωτερικούς κινδύνους. Με τον νέο ωστόσο αυτοκράτορα εγκαινιάζεται νέα οδός για το Βυζάντιο, κατά την οποία ο προοδευτικός ελληνισμός του ύστερου ρωμαϊκού κράτους έμελλε να ενισχυθεί αποφασιστικά».

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Τόμ.Ζ, σελ.227

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

α) Να αναφέρετε τρία (3) προβλήματα που είχε ν' αντιμετωπίσει ο Ηράκλειος, όταν ανέλαβε την εξουσία. (μον.1,5)

- 1. Λοιμοί**
- 2. Κακές σοδειές**
- 3. Σεισμοί**
- 4. Εσωτερικές απειλές(κρίση στη δημόσια οικονομία)**
- 5. Εξωτερικές απειλές και κίνδυνοι (εισβολές Σλάβων και επιθέσεις Περσών)**

(3x0, 5=1, 5)

β) Ποιον χαρακτήρα πήραν οι πόλεμοι του Ηράκλειου εναντίον των Περσών και για ποιον λόγο; (μον.0,5)

Χαρακτήρας: Θρησκευτικός (0,25)

Επειδή οι Πέρσες είχαν αρπάξει τον τίμιο Σταυρό (το ιερότερο κειμήλιο του Χριστιανισμού) (0,25)

γ) Να εξηγήσετε δύο (2) παράγοντες που συνέβαλαν στη νίκη του Ηράκλειου εναντίον των Περσών. (μον.1)

- 1. Ο Ηράκλειος ηγήθηκε προσωπικά του στρατού του (στρατηγός-αυτοκράτωρ)**
- 2. Αναδιοργάνωσε τον στρατό με την οικονομική συμπαράσταση της Εκκλησίας (Πατριάρχης Σέργιος)**
- 3. Ο Ηράκλειος εξύψωσε το φρόνημα των στρατιωτών του με τις φλογερές του ομιλίες κατά των εχθρών του χριστιανισμού.**
- 4. (Ο θρησκευτικός χαρακτήρας της εκστρατείας εναντίον των Περσών)**

(2x0, 5 =1)

3.

Η προνομιακή στρατηγική θέση και η αντοχή των τειχών της πόλεως είχαν συχνά σώσει το Βυζάντιο, σε συνδυασμό όμως με την ανωτερότητα των Βυζαντινών σε σχέση με τις άλλες δυνάμεις ως προς τη στρατιωτική τεχνική. Τώρα την τεχνική υπεροχή την είχαν οι Τούρκοι. Ο Τούρκος σουλτάνος είχε συγκεντρώσει έναν τεράστιο οπλισμό και είχε δημιουργήσει, με τη βοήθεια κυρίως δυτικών τεχνικών, ένα ισχυρό πυροβολικό. Στην πολιορκία της Κωνσταντινουπόλεως οι Τούρκοι χρησιμοποίησαν το νέο αυτό όπλο σε αδιανόητη ως τώρα έκταση και σύμφωνα με τα λόγια ενός σύγχρονου Έλληνα "τα κανόνια έκριναν τα πάντα". Τα μικρά κανόνια που χρησιμοποιούσαν οι υπερασπιστές ήταν αδύνατο να συγκριθούν με τα μεγάλα τουρκικά πυροβόλα.»

George Ostrogorsky, *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τομ. Β',
μτφ. Ιωάννης Παναγόπουλος, εκδ. Στ. Βασιλόπουλου

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

- α) Να γράψετε πότε έγινε η Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς, ποιος βυζαντινός αυτοκράτορας την υπερασπίστηκε και ποιος Τούρκος σουλτάνος την κατέκτησε. (μον.1)**

Άλωση της Κωνσταντινούπολης: 29 Μαΐου 1453 μ.Χ. (0,5)

Βυζαντινός αυτοκράτορας: Κωνσταντίνος ΙΑ (Παλαιολόγος) (0,25)

Τούρκος σουλτάνος: Μωάμεθ Β' (Πορθητής) (0,25)

β) Να εξηγήσετε δύο (2) παράγοντες που συνέβαλαν στην Άλωση της Πόλης από τους Οθωμανούς. (μον.1)

- 1. Η τεχνική υπεροχή που είχαν οι Τούρκοι. Ο σουλτάνος είχε συγκεντρώσει τεράστιο οπλισμό και δημιούργησε με τη βοήθεια Δυτικών τεχνικών ένα ισχυρό πυροβολικό)**
- 2. Ο σουλτάνος έχτισε στην ευρωπαϊκή ακτή του Βοσπόρου το φρούριο της Ρούμελης για να εμποδίσει την τροφοδοσία της Πόλης από τον Εύξεινο Πόντο.**
- 3. Ο αυτοκράτορας διέθετε ελάχιστες δυνάμεις**
- 4. Η υπεροχή των Τούρκων σε στρατιώτες και οπλισμό.**
- 5. Οι Βυζαντινοί έμειναν αβοήθητοι από τα χριστιανικά κράτη.**

(2x0, 5 =1)

γ) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε δύο (2) συνέπειες από την πτώση του βυζαντινού κράτους. (μον.1)

- 1. Η Άλωση τραυμάτισε την περηφάνεια των Ελλήνων που θρήνησαν τη μεγάλη συμφορά.**
- 2. Σύντομα γεννήθηκε πάλι η ελπίδα της Ανάστασης του Γένους.**
- 3. Το πνεύμα του Βυζαντίου μεταφέρθηκε από τους λόγιους στη Δύση.**
- 4. Οι Οθωμανοί έκλεισαν τους δρόμους της Ανατολής και ώθησαν τους ευρωπαίους στις μεγάλες γεωγραφικές ανακαλύψεις.**

(2x0, 5 =1)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ)

(ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ** στις δύο (2). Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

Η αντιγραφή των πηγών (μερική ή ολική) απαγορεύεται.

1.

Το 690 μ.Χ. ο βυζαντινός αυτοκράτορας βλέποντας ότι νέα προσβολή κατά της Κύπρου ήταν πιθανότατη, συμβούλευσε τον Αρχιεπίσκοπο Ιωάννη να μεταναστεύσει με το ποίμνιό του σε χώρα ασφαλέστερη μέχρις ότου περάσουν οι κρίσιμοι χρόνοι. Εγκαταστάθηκαν τότε στον Πόντο κι έκτισαν κοντά στην Κύζικο τη Νέα Ιουστινιανή, όπου έμειναν για οκτώ χρόνια. Πολλοί χάθηκαν στο ταξίδι, άλλοι αναγκάστηκαν να εγκατασταθούν στη Μ.Ασία και τη Συρία. Ο επαναπατρισμός όσων απέμειναν έγινε το 698 μ.Χ. με πρωτοβουλία του νέου αυτοκράτορα του Βυζαντίου, Τιβέριου του Γ'. Αυτή η μετακίνηση ήταν έργο παραφροσύνης, που είχε ως αποτέλεσμα ο πληθυσμός του νησιού να μειωθεί αισθητά.

Κλεάνθη Γεωργιάδη, *Ιστορία της Κύπρου*, Λευκωσία 1978, σελ.149

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

α) Ποιον τίτλο πήρε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου και γιατί; (μον.0,75)

Τίτλος: Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου (0,25)

Λόγος: Λόγω της μετακίνησης των Κυπρίων στον Ελλήσποντο (Κύζικο). Η πόλη που χτίστηκε ονομάστηκε Νέα Ιουστινιανούπολη προς τιμή του αυτοκράτορα (Ιουστινιανού Β΄). (0,5)

β) Πώς επαναβεβαιώθηκε ο τίτλος αυτός; (μον.0,5)

Επαναβεβαιώθηκε από την Πενθέκτη Οικομενική Σύνοδο, προστέθηκε δηλαδή ο τίτλος στον Αρχιεπίσκοπο, καθώς και ο τόπος που μετακινήθηκαν (μετοίκεσαν). (0,5)

γ) Πώς ονομάστηκε η μετακίνηση των Κυπρίων το 690 μ.Χ., από ποιον αυτοκράτορα αποφασίστηκε και ποιο αποτέλεσμα είχε για τον λαό της Κύπρου; (μον.0,75)

Ονομάστηκε μετοικεσία (0,25)

Αυτοκράτορας: Ιουστινιανός Β΄ (0,25)

Αποτέλεσμα για τον λαό της Κύπρου: Ο πληθυσμός της Κύπρου μειώθηκε αισθητά. (0,25)

2. α) Να αναφέρετε τα προνόμια τα οποία παραχώρησε ο αυτοκράτορας Ζήνων στους Κυπρίους; (μον.1,5)

- να υπογράφουν με κόκκινο μελάνι

- να φορούν κόκκινο μανδύα κατά τις επίσημες τελετές

- να φέρουν βασιλικό σκήπτρο αντί τη συνηθισμένη ποιμαντορική ράβδο

(3x0,5=1,5)

β) Να εξηγήσετε ποια ήταν η σημασία της παραχώρησης των προνομίων αυτών; (μον.0,5)

- πρόσφερε κύρος στην Εκκλησία, απαραίτητο για να αντιμετωπίσει τις επιβουλές

- έδινε τη δυνατότητα στον Αρχιεπίσκοπο να ασκεί κοσμική εξουσία

(2x0,25=0,5)

3.

Αλλά οι Κύπριοι της Κύπρου είναι όλοι εν γένει χριστιανοί και δεν υπάρχει εν μέσω αυτών ούτε ένας μουσουλμάνος. Και αυτή πλησιάζει κατά το μέγεθος και τον πληθυσμό την Κρήτην. Είναι εύφορος πάρα πολύ. Την κατέλαβεν ο Μοαβία ειρηνικώς (σουλχάν) και συνωμολόγησε μετά των κατοίκων την συνθήκην και επομένως διατελεί εις κατάστασιν εκχειρίας (χούτνα) μετά των μουσουλμάνων και οι κάτοικοί της είναι χριστιανοί Βυζαντινοί. Και το πλάτος της θαλάσσης μεταξύ του Σαμ και της Κύπρου, υπό ευνοϊκός συνθήκας ανέμων είναι δύο ημερών πλου και από την Κύπρον εις την απέναντι πλευράν της θαλάσσης σχεδόν το ίδιο.

Istakhri, *Οδοί και Βασίλεια*, ΠΡ. Α' ΣΥ, 1972, Τόμ. Β', σελ.196

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω:

- α) Να εξηγήσετε δύο (2) αίτια των αραβικών επιδρομών στην Κύπρο. **(μον.1)**
- Όλοι οι κάτοικοι της Κύπρου ήταν χριστιανοί και δεν υπήρχε κανένας Μουσουλμάνος
 - Η Κύπρος είχε εύφορη γη
 - Η Κύπρος λόγω της γεωγραφικής της θέσης δεν θα χρησιμοποιείτο από τους Βυζαντινούς ως ορμητήριο, αλλά θα μετατρέπεται σε αραβική ναυτική βάση για επιθέσεις εναντίον των βυζαντινών εδαφών στη Μ. Ασία.
 - Τα άφθονα προϊόντα θα εφοδίαζαν τον αραβικό στρατό.
 - Η ξυλεία του νησιού θα συνέβαλλε στη ναυπήγηση ισχυρού στόλου.

(2x0,5=1)

- β) Να γράψετε τέσσερις (4) συνέπειες από τις αραβικές επιδρομές. **(μον.1)**
- Η γεωργική παραγωγή περιορίστηκε
 - Το εμπόριο δεν διεξαγόταν ομαλά
 - Οι μεγάλες πόλεις καταστράφηκαν
 - Η φορολογία αυξήθηκε
 - Ο αριθμός των κατοίκων μειώθηκε
 - Κυριαρχούσε ο φόβος και η ανασφάλεια
 - Η πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία περιορίστηκε

(4x0,25=1)

Η Διευθύντρια

Δρ Μαρία Γεωργίου